

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-01408/2015-ERU
Č. j. 01408-6/2015-ERU

V Ostravě dne 30. března 2015

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-01408/2015-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 22. února 2015 z moci úřední podle ustanovení § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, společností **KORLEA INVEST, a.s.**, se sídlem Jesenského 25, 040 01 Košice, Slovenská republika, (SK) IČ: 365 32 045, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **KORLEA INVEST, a.s.**, se sídlem Jesenského 25, 040 01 Košice, Slovenská republika, (SK) IČ: 365 32 045 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona jako držitel licence na obchod s plynem č. 241012881 nebyl v období od 1. srpna 2012 do 21. února 2015 registrovaným účastníkem trhu **dopustil spáchání správního deliktu dle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 91 odst. 13 písm. b) energetického zákona se účastníku řízení za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05715.

III. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ustanovením § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05715.

IV. Správní řízení vedené pod sp. zn. KO-01408/2015-ERU zahájené dne 22. února 2015 z moci úřední podle ustanovení § 46 správního řádu s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona **se částečně zastavuje**, a to pro jednání, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že nebyl v období od 27. dubna 2010 do 31. července 2012 jako držitel licence na obchod s plynem č. 241012881 registrovaným účastníkem trhu, což je v rozporu s ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona.

V. Účastníkovi řízení se podle ustanovení § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona **ukládá opatření k nápravě** spočívající v povinnosti podat ve lhůtě 7 dní od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí žádost o registraci v informačním systému OTE ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 22. února 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) s účastníkem řízení správní řízení z moci úřední ve smyslu ustanovení § 46 správního řádu ve věci podezření z možného spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se účastník řízení měl dopustit tím, že v období od 27. dubna 2010 do 21. února 2015, tedy dne předcházejícího zahájení správního řízení, jako držitel licence na obchod s plynem č. 241012881 nebyl registrovaným účastníkem trhu u operátora trhu, což je v rozporu s ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona.

II. Popis skutkového stavu a průběh správního řízení

Správní řízení bylo zahájeno na základě vlastních zjištění Úřadu, kdy bylo zjištěno, že dne 26. března 2010 nabylo právní moci rozhodnutí, kterým byla účastníku řízení udělena licence na obchod s plynem č. 241012881. Dle seznamu registrovaných účastníků trhu s plynem vedeného společností OTE, a.s. (dále též jen „OTE“) - držitele licence na činnosti operátora trhu - nebyl účastník řízení v době zahájení správního řízení registrovaným účastníkem trhu.

Dne 24. února 2015 požádal správní orgán OTE o poskytnutí informace, zda účastník řízení byl v období od 27. dubna 2010 do 21. února 2015 registrovaným účastníkem trhu s plynem ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona, v opačném případě, zda již probíhá proces registrace.

Dne 27. února 2015 obdržel Úřad sdělení OTE, že účastník řízení měl v období od 1. října 2010 do 31. července 2012 s OTE uzavřenou platnou a účinnou Smlouvu o zúčtování odchylek a byl v tomto období registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona a § 2 odst. 1 písm. q) vyhlášky č. 365/2009 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o pravidlech trhu s plynem“). Smlouva o zúčtování odchylek byla ukončena poté, co účastník řízení oznámil v souladu s ustanovením § 12a odst. 2 energetického zákona OTE pozbytí možnosti dodávat plyn svým zákazníkům.

Dne 2. března 2015 zaslal správní orgán účastníku řízení vyrozumění č. j. 01408-5/2015-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ustanovení § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, jež měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ustanovení § 2 správního řádu.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s plynem tím, že poruší některou z povinností uvedených v § 61 odst. 2 energetického zákona.

Podle ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona je obchodník s plynem povinen zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na obchod s plynem u operátora trhu; zaregistrováním se obchodník s plynem stává registrovaným účastníkem trhu. Uvedené ustanovení je nutno vykládat extenzivně tak, že držitel licence je povinen nejen se zaregistrovat do 30 dnů od udělení licence, ale rovněž být registrovaným účastníkem trhu s plynem po celou dobu, kdy mu je licence na obchod s plynem udělena.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. q) vyhlášky o pravidlech trhu s plynem se registrovaným účastníkem trhu s plynem rozumí účastník trhu s plynem, kterému operátor trhu na základě registrace umožňuje přístup do svého informačního systému.

Podle ustanovení § 4 odst. 3 písm. c) energetického zákona je pro celé území České republiky vydávána jako výlučná licence na činnosti operátora trhu. Výlučným držitelem této licence je společnost OTE, a.s., se sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8, IČ: 264 63 318.

Zaregistrování se na OTE v sekci plynárenství s přístupem do informačního systému je pak možné na základě uzavření smlouvy o přístupu do CS OTE, smlouvy o předávání údajů či smlouvy o zúčtování odchylek, což vyplývá zejména z obchodních podmínek OTE, a.s., pro plynárenství dostupných mimo jiné na webových stránkách OTE. Povinnost uzavřít jednu z uvedených smluv s OTE sice není zákonem ani jiným právním předpisem výslovně stanovena, avšak jiným způsobem v praxi nelze naplnit dikci ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s plynem č. 241012881 s datem zahájení licencované činnosti dne 26. března 2010, kdy tento den byl rozhodným pro počátek běhu 30denní lhůty k registraci u operátora trhu. Dne 27. dubna 2010 tedy již měl být účastník řízení v souladu s ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona registrovaným účastníkem trhu s plynem.

V součinnosti s OTE správní orgán zjistil, že účastník řízení měl v období od 1. října 2010 do 31. července 2012 s OTE uzavřenou platnou a účinnou Smlouvu o zúčtování odchylek a byl v tomto období registrovaným účastníkem trhu ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona a ustanovení § 2 odst. 1 písm. q) vyhlášky o pravidlech trhu s plynem. Správní orgán z tohoto důvodu v této části správní řízení zastavil tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí.

Správní orgán pak má za prokázané, že účastník řízení nebyl registrovaným účastníkem trhu s plynem u operátora trhu v období od 27. dubna 2010 do 30. září 2010 a od 1. srpna 2012 do 21. února 2015, přestože v tomto období byl držitelem licence na obchod s plynem a měl tedy povinnost registrovat se u operátora trhu ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona. Účastník řízení ostatně tuto skutečnost ve správním řízení nijak nerozporoval.

Správní orgán má tak za to, že byla naplněna formální stránka správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, sp. zn. 8 As 17/2007-135, však vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty.

V daném případě bylo zjištěno, že účastník řízení nesplnil povinnost uloženou mu ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona ve lhůtě 30 dní ode dne udělení licence a nebyl v období od 27. dubna 2010 do 30. září 2010 registrovaným účastníkem trhu s plynem.

Správní orgán si je vědom určité administrativní náročnosti registrace u OTE, kdy bývá nutná součinnost i třetích subjektů, zároveň je nepochybné, že účastník řízení s účinností od 1. října 2010 uzavřel s OTE smlouvu o zúčtování odchylek a dodatečně tak splnil povinnost uloženou mu výše uvedeným ustanovením. Správní orgán má za to, že k naplnění formální stránky správního deliktu v období od 27. dubna 2010 do 30. září 2010 došlo, avšak chybí zde stránka materiální, a proto správní orgán rozhodl v této části o zastavení správního řízení tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí.

Správní orgán rovněž zjistil, že dnem 31. července 2012 byla ukončena smlouva o zúčtování odchylek, neboť účastník řízení oznámil OTE v souladu s ustanovením § 12a odst. 2 energetického zákona pozbytí možnosti dodávat plyn svým zákazníkům. Účastník řízení tedy přestal být registrovaným účastníkem trhu a ani do dne zahájení správního řízení registrovaným účastníkem trhu nebyl. Správní orgán tak má za to, že jednání účastníka řízení za období od 1. srpna 2012 do 21. února 2015, popsané ve výroku I. tohoto rozhodnutí, naplnilo formální znaky deliktního jednání podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.

Správní orgán má za to, že pokud účastník řízení pozbyl možnost dodávat plyn svým zákazníkům, mohl požádat Úřad o zrušení licence na obchod s plynem. Účastník řízení však zůstal držitelem licence a po dobu více než 2 let nebyl registrovaným účastníkem trhu s plynem v rozporu s ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona. Účastník řízení tak například po získání nových zákazníků nemusel plnit zákonné povinnosti registrovaných účastníků trhu s plynem významné pro činnost operátora trhu.

Je nutné rovněž podotknout, že v rámci preventivního postupu Úřadu vůči obchodníkům s plynem neplnícím povinnost uloženou jim ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona byl dne 24. října 2014 Úřadem vydán příkaz č. j. 09815-3/2014-ERU, kterým bylo účastníku řízení uloženo ve smyslu ustanovení § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě spočívající v povinnosti podat ve lhůtě 7 dní od právní moci uvedeného příkazu žádost o uzavření smlouvy a registraci v informačním systému OTE ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona. Příkaz nabyt právní moci dne 12. listopadu 2014. Účastník řízení tedy ani v dodatečně lhůtě stanovené Úřadem svou povinnost nesplnil, kdy by se takto bezpochyby vyhnul uložení sankce, resp. zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu.

Na základě výše uvedeného má správní orgán za to, že jednání účastníka řízení v období od 1. srpna 2012 do 21. února 2015 naplnilo též znaky materiální stránky správního deliktu.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona lze uložit podle ustanovení § 91 odst. 13 písm. b) téhož zákona pokutu až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obratu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlédnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastníku řízení bylo uloženo příkazem č. j. 09815-3/2014-ERU, který nabyt právní moci dne 12. listopadu 2014, požádat o registraci u OTE, a to do 7 dní od nabytí právní moci příkazu, tuto povinnost účastník řízení nesplnil. Účastník

řízení tak nebyl registrovaným účastníkem trhu s plynem ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona více než 2 roky. Tyto okolnosti je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které se odrazily v činnosti OTE jako operátora trhu, který tak nemohl vůči účastníku řízení, resp. v rámci trhu s plynem, řádně vykonávat svá práva a povinnosti.

Ke skutečnosti, že účastník řízení byl v minulosti řádně registrován jako účastník trhu s plynem, avšak z důvodu, že pozbyl možnosti dodávat plyn svým zákazníkům, s ním byla ukončena smlouva o zúčtování odchylek, přihlédl správní orgán jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 15 000 Kč, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 15 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

V. Uložení opatření k nápravě

Dle ustanovení § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona Úřad na základě zjištění porušení právních předpisů podle odstavce 1 ukládá opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu, a stanoví přiměřenou lhůtu nebo jiné nutné podmínky k zajištění jejich splnění; povinnosti plynoucí z opatření k nápravě původci protiprávního stavu přecházejí na jeho právního nástupce. Je-li právních nástupců více, odpovídají za splnění povinnosti vyplývající z opatření k nápravě společně a nerozdílně.

Z výsledku správního řízení je nesporné, že účastník řízení vyvolal a udržuje protiprávní stav, když není v rozporu s ustanovením § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona registrovaným účastníkem trhu s plynem.

Na základě výše uvedeného tedy Úřad uložil účastníku řízení opatření k nápravě tak, jak je uvedeno ve výroku V. tohoto rozhodnutí.

Vzhledem ke skutečnosti, že podání samotné žádosti k registraci není administrativně náročným krokem, má správní orgán za to, že lhůta 7 dní od právní moci je přiměřená a dostačující.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Nesplnění povinnosti uložené výrokem V. tohoto rozhodnutí může být podle ustanovení § 96d odst. 1 písm. d) energetického zákona Úřadu vymoženo uložením donucovací pokuty, a to až do výše 5 000 000 Kč. Donucovací pokuty lze v souladu s ustanovením § 96d odst. 3 písm. c) energetického zákona ukládat i opakovaně.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly